

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ**

КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА КРИМІНОЛОГІЇ

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ

Освітній ступінь **бакалавр**

Спеціальність **262 Правоохоронна діяльність**

Освітня програма **«Правоохоронна діяльність (поліцейські)»**
(наказ ректора від 31.08.2021 № 739)

Форма навчання **заочна**

у 2023/2024 навчальному році

Плани семінарських (практичних) занять
обговорені та схвалені на засіданні
кафедри кримінального права та кримінології
протокол від «29» серпня 2023 № 2

Завідувач кафедри
кримінального права та кримінології
Василь БЕРЕЗНЯК

(підпис)

Дніпро – 2023

Кримінально-правова кваліфікація // Плани семінарських (практичних) занять для заочної форми навчання. – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023. – 12 с.

РОЗРОБНИК(-И):

Людвік В.Д., доцент кафедри кримінального права та кримінології,
к.ю.н., доцент

ТЕМА 1. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА КВАЛІФІКАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Семінарське заняття №1 – 2 год.

План

1. Поняття кваліфікації кримінальних правопорушень.
2. Принципи кваліфікації кримінальних правопорушень.
3. Види та функції кваліфікації кримінальних правопорушень. Значення правильної кваліфікації кримінальних правопорушень.
4. Механізм, правила, етапи та стадії кваліфікації кримінальних правопорушень.
- ...

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: «кваліфікація кримінальних правопорушень», «принципи кваліфікації», «функції кваліфікації», «етапи кваліфікації», «стадії кваліфікації».

Завдання для самостійної роботи до Теми 1:

1. Структура кваліфікації кримінальних правопорушень.
2. Етапи та стадії кваліфікації кримінальних правопорушень.
3. Юридичне закріплення результатів кваліфікації кримінальних правопорушень.
4. Підстави та передумови кваліфікації кримінальних правопорушень.
5. Склад кримінального правопорушення та кваліфікація кримінальних правопорушень.
- ...

Індивідуальні завдання до Теми 1:

Теми рефератів:

1. Зміст та об'єм поняття кримінально-правової кваліфікації.
2. Процес кримінально-правової кваліфікації та її результат.
3. Структура кримінально-правової кваліфікації.
4. Значення правильної кримінально-правової кваліфікації.
5. Дефініція кримінально-правової кваліфікації та її видів.
- ...

ТЕМА 2. КВАЛІФІКАЦІЯ ПОПЕРЕДНЬОЇ КРИМІНАЛЬНО ПРОТИПРАВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Семінарське заняття №1 – 2 год.

План

1. Кваліфікація закінченого кримінального правопорушення
2. Кваліфікація готування до кримінального правопорушення
3. Кваліфікація закінченого замаху на кримінальне правопорушення.
4. Кваліфікація незакінченого замаху на кримінальне правопорушення.
- ...

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: «готування», «замах», «стадії кримінального правопорушення», «закінчене кримінальне правопорушення».

Завдання для самостійної роботи до Теми 2:

1. Поняття та види попередньої кримінально протиправної діяльності.
2. Кваліфікація готування до кримінального правопорушення та замаху на кримінальне правопорушення при альтернативному й неконкретизованому умислі.
3. Поняття добровільної відмови від вчинення кримінального правопорушення та її ознаки.

...

Індивідуальні завдання до Теми 2:

Теми рефератів:

1. Проблеми кваліфікації готування до кримінального правопорушення.
2. Кваліфікуюче значення видів замаху.
3. Відмінність добровільної відмови від дійового каяття.
4. Кваліфікація незакінченого кримінального правопорушення.
5. Момент закінчення кримінального правопорушення та його значення для кваліфікації.

...

ТЕМА 3. КВАЛІФІКАЦІЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ВЧИНЕНИХ У СПІВУЧАСТІ

Семінарське заняття №1 – 2 год.

План

1. Кваліфікація дій виконавця.
2. Кваліфікація дій організатора.
3. Кваліфікація дій пособника.
4. Кваліфікація дій підбурювача.

...

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: «співучасть», «організована група», «злочинна організація», «злочинна спільнота», «виконавець», «організатор», «пособник», «підбурювач».

Завдання для самостійної роботи до Теми 3:

1. Добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до кінця при співучасті.
2. Кваліфікація дій співучасників при ексцесі виконавця.
3. Кваліфікація посереднього виконавства.
4. Кваліфікація співучасті зі спеціальним суб'єктом.
5. Кваліфікація вчиненого при провокації кримінального правопорушення.
6. Кваліфікація причетності до кримінального правопорушення, її відмінність від співучасті.

...

Індивідуальні завдання до Теми 3:

Теми рефератів:

1. Наслідки ексцесу виконавця.
2. Підстави і межі кримінальної відповідальності співучасників.

3. Причетність до кримінальних правопорушень.
4. Особливості добровільної відмови співучасників кримінального правопорушення.
- ...

ТЕМА 4. ПОМИЛКИ В КВАЛІФІКАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Семінарське заняття №1 – 2 год.

План

1. Поняття та види помилок в кримінальному праві.
2. Кваліфікація кримінальних правопорушень при юридичній помилці.
3. Кваліфікація кримінальних правопорушень при фактичній помилці.
- ...

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: «помилка», «юридична помилка», «фактична помилка».

Завдання для самостійної роботи до Теми 4:

1. Кваліфікація при юридичній помилці.
2. Кваліфікація при помилці в розвитку причинного зв'язку.
3. Кваліфікація при помилці в суспільно-небезпечних наслідках.
4. Кваліфікація посягання при «відхиленні в дії».
- ...

Індивідуальні завдання до Теми 4:

Теми рефератів:

1. Юридична помилка та її вплив на кримінальну відповідальність.
2. Фактична помилка та її вплив на кримінальну відповідальність.
3. Поняття та види помилок в кримінальному праві.
4. Вплив помилки на кваліфікацію кримінальних правопорушень.

ТЕМА 5. КВАЛІФІКАЦІЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРИ КОНКУРЕНЦІЇ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ НОРМ

Семінарське заняття №1 – 2 год.

План

1. Поняття та види конкуренції кримінально-правових норм.
2. Кваліфікація при конкуренції загальної та спеціальної норм.
4. Кваліфікація при конкуренції частини та цілого.
5. Конкуренція кваліфікуючих або пом'якшуючих ознак.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: «конкуренція кримінально правових норм», «конкуренція загальної та спеціальної норм», «конкуренція частини та цілого», «конкуренція кваліфікуючих або пом'якшуючих ознак».

Завдання для самостійної роботи до Теми 5:

1. Поняття колізії.

2. Відмінність конкуренції від колізії.

...

Індивідуальні завдання до Теми 5:

Теми рефератів:

1. Відмінність сукупності від конкуренції норм.
2. Поняття та види конкуренції кримінально-правових норм.
3. Кваліфікація при конкуренції загальної та спеціальної норм .
4. Кваліфікація при конкуренції частини та цілого.
5. Конкуренція кваліфікуючих або пом'якшуючих ознак

...

ТЕМА 6. КВАЛІФІКАЦІЯ МНОЖИННОСТІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.

Семінарське заняття №1 – 2 год.

План

1. Поняття та види множинності кримінальних правопорушень.
2. Кваліфікація повторності кримінальних правопорушень.
3. Кваліфікація сукупності кримінальних правопорушень.
4. Кваліфікація рецидиву кримінальних правопорушень.

...

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: «множинність кримінальних правопорушень», «повторність», «сукупність», «рецидив».

Завдання для самостійної роботи до Теми 6:

1. Загальні правила кваліфікації множинності кримінальних правопорушень.
2. Кваліфікація триваючих, продовжуваних і складених кримінальних правопорушень, їх відмінність від множинності кримінальних правопорушень.
3. Кваліфікація повторності кримінальних правопорушень.
4. Кваліфікація сукупності кримінальних правопорушень.
5. Кваліфікація рецидиву кримінальних правопорушень.

...

Індивідуальні завдання до Теми 6:

Теми рефератів:

1. Відмінність одиничного кримінального правопорушення від множинності кримінальних правопорушень.
2. Значення повторності для кримінальної відповідальності кримінальних правопорушень і призначення покарання.
3. Кваліфікація триваючих кримінальних правопорушень.
4. Кваліфікація продовжуваних кримінальних правопорушень
5. Кваліфікація складених кримінальних правопорушень

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Рекомендована література до Тем 1:

1. Основи кваліфікації злочинів: навч. посіб. / М.І. Панов, І.О. Зінченко, О.О. Володіна та ін. Харків: Право, 2019. 378 с.
2. Сопілко І.М. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навч. посібник Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 188 с.
3. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції Харків : Право, 2018. 368 с.

Рекомендована література до Тем 2:

1. Красницький І. В., Щутяк Л. С. Відповідальність за замах на злочин за кримінальним правом України: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2015. 224 с.
2. Основи кваліфікації злочинів: навч. посіб. / М.І. Панов, І.О. Зінченко, О.О. Володіна та ін. Харків: Право, 2019. 378 с.
3. Сопілко І.М. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навч. посібник Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 188 с.
4. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції Харків : Право, 2018. 368 с.

Рекомендована література до Тем 3:

1. Вчинення злочину організованою групою : монографія. Х.: Право, 2017. 224 с.
2. Основи кваліфікації злочинів: навч. посіб. / М.І. Панов, І.О. Зінченко, О.О. Володіна та ін. Харків: Право, 2019. 378 с.
3. Сопілко І.М. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навч. посібник Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 188 с.
4. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції Харків : Право, 2018. 368 с.

...

Рекомендована література до Тем 4:

1. Вереша Р. В. Теоретико-прикладні аспекти суб'єктивної сторони складу злочину. Київ : Алерта, 2017. 568 с.
2. Комаров О. Д. Фактична помилка в кримінальному праві України та її значення для кримінальної відповідальності : автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.08; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2015. 20 с.
3. Основи кваліфікації злочинів: навч. посіб. / М.І. Панов, І.О. Зінченко, О.О. Володіна та ін. Харків: Право, 2019. 378 с.
4. Сопілко І.М. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навч. посібник Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 188 с.
5. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції Харків : Право, 2018. 368 с.

Рекомендована література до Тем 5:

1. Зінченко І. О. Кваліфікація злочинів при їх множинності та конкуренції кримінально-правових норм : навч. посіб. Харків : Право, 2017. 114 с.
2. Основи кваліфікації злочинів: навч. посіб. / М.І. Панов, І.О. Зінченко, О.О. Володіна та ін. Харків: Право, 2019. 378 с.

3. Сопілко І.М. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навч. посібник Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 188 с.

4. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції Харків : Право, 2018. 368 с.

...

Рекомендована література до Теми 6:

1. Зінченко І. О. Кваліфікація злочинів при їх множинності та конкуренції кримінально-правових норм : навч. посіб. Харків : Право, 2017. 114 с.

2. Основи кваліфікації злочинів: навч. посіб. / М.І. Панов, І.О. Зінченко, О.О. Володіна та ін. Харків: Право, 2019. 378 с.

3. Сопілко І.М. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навч. посібник Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 188 с.

4. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції Харків : Право, 2018. 368 с.

Рекомендована література до Теми 7:

1. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М.І. Хавронюка. К.:Ваіте, 2019. 288 с.

2. Зінченко І.О. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я населення: навч. посіб. за заг. ред. М.І. Пано́ва. Харків: Право, 2019. 248 с.

3. Злочини проти здоров'я населення, що порушують право на якісне забезпечення лікарськими засобами : монографія. за заг. ред. Є. Л. Стрельцова. Одеса : Фенікс, 2015. 158 с.

4. Назимко Є.С., Пилипенко Є.О. Залишення в небезпеці: кримінально-правовий аспект : монографія. ДЮІ МВС України. Кривий Ріг; Харків : Колегіум, 2017. 244 с.

5. Основи кваліфікації злочинів: навч. посіб. / М.І. Панов, І.О. Зінченко, О.О. Володіна та ін. Харків: Право, 2019. 378 с.

6. Сопілко І.М. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навч. посібник Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 188 с.

7. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції Харків : Право, 2018. 368 с.

Рекомендована література до Теми 8:

1. Дудоров О.О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності особи (основні положення кримінально-правової характеристики): практ. порадник. МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. Сєверодонецьк: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2018. 92 с.

2. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі. Науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України. К.: Ваіте, 2019. 288 с.

3. Основи кваліфікації злочинів: навч. посіб. / М.І. Панов, І.О. Зінченко, О.О. Володіна та ін. Харків: Право, 2019. 378 с.

4. Сопілко І.М. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навч. посібник Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 188 с.

5. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції

Харків : Право, 2018. 368 с.

Рекомендована література до Теми 9:

1. Дорохіна Ю.А. Злочини проти власності. Теоретико-правове дослідження. Монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 744 с.
2. Основи кваліфікації злочинів: навч. посіб. / М.І. Панов, І.О. Зінченко, О.О. Володіна та ін. Харків: Право, 2019. 378 с.
3. Кримінально-правова характеристика злочинів проти власності: навч. посібник у схемах / О. З. Мармура, О. Ф. Пасека, В. Ф. Примаченко, Т. Р. Сабанюк. Львів, 2019. 44 с.
- 4.. Сопілко І.М. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навч. посібник Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 188 с.
- 5.. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції Харків : Право, 2018. 368 с.

Рекомендована література до Теми 10:

1. Бандурка І. О. Захист дитинства в Україні: кримінально-правові та кримінологічні засади. Монографія. Х.: Золота миля, 2017. 432 с.
2. Зубченко Н.І. Міжнародно-правове співробітництво держав у сфері забезпечення добробуту тварин та їх захисту від жорстокого поводження. Монографія. Одеса: Фенікс, 2016, 284 с.
3. Івахненко О. А. Кримінальна відповідальність за хуліганські діяння: хуліганські злочини та склади злочинів. Монографія. Х. : Право, 2016. 184 с.
4. Основи кваліфікації злочинів: навч. посіб. / М.І. Панов, І.О. Зінченко, О.О. Володіна та ін. Харків: Право, 2019. 378 с.
5. Сопілко І.М. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навч. посібник Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 188 с.
6. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції Харків : Право, 2018. 368 с.
7. Шаблистий В. В. Кримінальна відповідальність за хуліганство, пов'язане з опором особам, наділеним владними повноваженнями під час виконання службових обов'язків чи іншим громадянам, що припиняли хуліганські дії: Монографія. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2017. 164 с.

Рекомендована література до Теми 11:

1. Вознюк А.А. Кримінально-правові ознаки організованих груп і злочинних організацій. Монографія. К. : Нац. акад. внутр. справ, 2015. 192 с.
2. Основи кваліфікації злочинів: навч. посіб. / М.І. Панов, І.О. Зінченко, О.О. Володіна та ін. Харків: Право, 2019. 378 с.
3. Сопілко І.М. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навч. посібник Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 188 с.
4. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції Харків : Право, 2018. 368 с.

Рекомендована література до Теми 12:

1. Каторкін Р.А. Кримінальна відповідальність за ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу : монографія. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2022. 268 с.

2. Мовчан Р.О. «Воєнні» новели Кримінального кодексу України: правотворчі та правозастосовні проблеми: монографія. Київ: Норма права, 2022. 244 с.
3. Основи кваліфікації злочинів: навч. посіб. / М.І. Панов, І.О. Зінченко, О.О. Володіна та ін. Харків: Право, 2019. 378 с.
4. Сопілко І.М. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навч. посібник Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 188 с.
5. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції Харків : Право, 2018. 368 с.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до кінця при співучасті.
  2. Загальні правила кваліфікації множинності кримінальних правопорушень.
  3. Кваліфікація вчиненого при провокації кримінального правопорушення.
  4. Кваліфікація готування до кримінального правопорушення та замаху на кримінальне правопорушення при альтернативному й неконкретизованому умислі.
  5. Кваліфікація деяких видів готування до кримінального правопорушення.
  6. Кваліфікація дій виконавця.
  7. Кваліфікація дій організатора, пособника та підбурювача.
  8. Кваліфікація дій співучасників при ексцесі виконавця.
  9. Кваліфікація дій учасників організованої групи та злочинної організації.
  10. Кваліфікація замаху з непридатними засобами.
  11. Кваліфікація кримінальних правопорушень, підслідних Національній поліції України при конкуренції загальної та спеціальної норми.
  12. Кваліфікація кримінальних правопорушень, підслідних Національній поліції України при конкуренції частини і цілого.
  13. Кваліфікація кримінальних правопорушень, підслідних Національній поліції України при конкуренції кваліфікуючих або пом'якшуючих ознак складу кримінального правопорушення.
  14. Кваліфікація кримінального правопорушення вчиненого у співучасті.
  15. Кваліфікація повторності кримінальних правопорушень.
  16. Кваліфікація посереднього виконавства.
  17. Кваліфікація посткримінальної поведінки особи (дійове каяття).
- Відмежування від добровільної відмови.
18. Кваліфікація посягання при «відхиленні в дії».
  19. Кваліфікація при помилці в об'єкті та предметі.
  20. Кваліфікація при помилці в потерпілому.
  21. Кваліфікація при помилці в розвитку причинного зв'язку.
  22. Кваліфікація при помилці в суспільно-небезпечних наслідках.
  23. Кваліфікація при юридичній помилці.
  24. Кваліфікація причетності до кримінального правопорушення., її відмінність від співучасті.
  25. Кваліфікація рецидиву кримінальних правопорушень.
  26. Кваліфікація співучасті зі спеціальним суб'єктом.
  27. Кваліфікація сукупності кримінальних правопорушень.
  28. Кваліфікація триваючих, продовжуваних і складених кримінальних правопорушень, їх відмінність від множинності кримінальних правопорушень.
  29. Поняття добровільної відмови від вчинення кримінального правопорушення та її ознаки.
  30. Поняття закінченого кримінального правопорушення.
  31. Поняття та види конкуренції кримінально-правових норм.
- Відмінність конкуренції від колізії.

32. Поняття та види попередньої кримінально протиправної діяльності.
33. Принципи кваліфікації кримінальних правопорушень.
34. Стадії та етапи кваліфікації кримінальних правопорушень.
35. Кваліфікація вбивств (ст.ст.115-119 КК).
36. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти здоров'я особи (ст.ст.121-129 КК).
37. Кваліфікація зґвалтування.
38. Кваліфікація сексуального насильства.
39. Кваліфікація розбещення неповнолітніх.
40. Кваліфікація корисливих кримінальних правопорушень проти власності (ст.ст.185-191 КК).
41. Кваліфікація залишення в небезпеці.
42. Кваліфікація домашнього насильства.
43. Кваліфікація катування.
44. Кримінально-правова кваліфікація створення, керівництва злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній.
45. Кримінально-правова кваліфікація бандитизму.
46. Кримінально-правова кваліфікація терористичного акту.
47. Кримінально-правова кваліфікація завідомо неправдивого повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності.
48. Кримінально-правова кваліфікація хуліганства.
49. Кваліфікація масових заворушень.
50. Кваліфікація жорстокого поводження з тваринами.
51. Кваліфікація колабораційної діяльності.
52. Кваліфікація пособництва державі-агресору.
53. Кваліфікація виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників.
54. Кваліфікація порушення законів та звичаїв війни.